

ISSN 2518-7503

ПСИХОЛОГІЯ: реальність і перспективи

Збірник наукових праць

Випуск 20

2023

УДК 316.7

Павелків Віталій

доктор психологічних наук, професор
кафедри загальної психології та психодіагностики,
декан психолого-природничого факультету
Рівненського державного гуманітарного університету
<https://orcid.org/0000-0003-3321-9060>

DOI <https://doi.org/10.35619/praprv.v1i20.337>

РОЛЬ ВПЛИВУ МОЛОДІЖНИХ СУБКУЛЬТУР НА ПОВЕДІНКУ МОЛОДІ В КРИЗОВИЙ ПЕРІОД

***Анотація.** У сучасному кризовому періоді роль молодіжних субкультур у формуванні поведінки молоді має особливе значення. Молодь шукає способи самовираження, пошуку сенсу і справжньої приналежності, і субкультури можуть впливати на їхні вчинки та переконання. Мета статті – дослідження сучасних субкультур, що сформовані в умовах кризи, а також їх вплив на поведінку молоді. Методи дослідження: аналіз літератури, вивчення наукових досліджень, проведення опитувань та спостережень. Результати дослідження показують, що молодіжні субкультури можуть мати як позитивний, так і негативний вплив на поведінку молоді під час кризового періоду. Деякі субкультури сприяють самовираженню, пошуку сенсу та активній громадській діяльності, тоді як інші можуть вести до девіаційної чи радикалізованої поведінки, загрожуючи стабільності та національній безпеці. Молодіжні субкультури мають значний вплив на поведінку молодих людей під час війни. У той час як деякі субкультури становлять загрозу для держави і суспільства, сприяючи радикалізації або девіантній поведінці, інші можуть сприяти створенню позитивного середовища, розвиваючи творчість, активність і життєстійкість. Для держави вкрай важливо протидіяти негативним впливам, водночас підтримуючи та використовуючи позитивний потенціал молодіжних субкультур для сприяння соціальній згуртованості та кращому майбутньому. Результати цього дослідження мають практичне значення для розуміння впливу молодіжних субкультур у кризовий період та розробки ефективних стратегій протидії негативним виявам.*

***Ключові слова:** субкультура, редани, молодь, війна, музика.*

Постановка проблеми. У кризові часи молодь часто стикається з такими проблемами, як розмивання ідеалів, зростання нігілізму та апатії. Це пов'язано насамперед з тим, що їхня система цінностей ще тільки формується, а світогляд не є усталеним. Як наслідок, моральне та духовне благополуччя нації може бути під загрозою. За таких обставин молоді люди починають шукати сенс свого існування, способи самовираження або просто займатися хобі. Хтось знаходить розраду у спорті, хтось у навчанні, а значна частина – у різноманітних субкультурах, які набули поширення у сучасному суспільстві. Здавалося би, що тема молодіжних субкультур не має особливого значення до політичного чи соціального стану в країні, однак вплив молодіжних субкультур на поведінку молоді в кризовий період є помітним, а деколи носить ознаки загрозового національній безпеці.

Молодіжні субкультури в Україні відіграють помітну роль, особливо в контексті триваючої російсько-української війни, яка розпочалася у 2022 році і продовжує впливати на країну. З однієї сторони субкультури слугують для молодих людей важливим засобом вираження своєї індивідуальності, пошуку приналежності та подолання викликів, спричинених війною, а також пандемією COVID-19, що передувала їй. З іншої сторони

деякі із субкультур має загрозливий національній безпеці зміст, а тому уряд визнав необхідність боротьби з певними субкультурами, щоб запобігти потенційним негативним наслідкам.

Російсько-українська війна справила глибокий вплив на українське суспільство, особливо на молодь. Криза спричинила нестабільність, переміщення та травми, створивши нагальну потребу у самовираженні та підтримці серед молодих людей. Молодіжні субкультури стали простором, де вони можуть формувати спільноти, обмінюватися досвідом та досліджувати ідентичність поза межами війни. Можна підсумувати, що вплив молодіжних субкультур на поведінку молоді є двобічним, як позитивним, так і негативним. Саме виокремленню таких впливів і присвячене це дослідження.

Аналіз останніх досліджень з проблеми. Питання молодіжних субкультур є широко досліджуваним у вітчизняній та зарубіжній літературі. Варто виділити численну кількість праць, що присвячені впливу молодіжних субкультур на поведінку молоді. Виділимо праці таких авторів як: Вітрук (2019), Медіна (2010), Гаркуша (2016). Попри це, варто зазначити, що досліджень, присвячених впливу молодіжних субкультур на поведінку молоді в умовах кризи, а зокрема в умовах російсько-української війни, вкрай недостатньо. Поточне дослідження опирається на експертні публікації в даній галузі.

Мета статті – дослідження сучасних субкультур, що сформовані в умовах кризи, а також їх вплив на поведінку молоді.

Виклад основного матеріалу дослідження. Субкультуру можна визначити як систему норм і цінностей, яка відрізняє певну групу від більшості суспільства. Вона виникає через різні фактори, такі як вік, етнічна приналежність, релігія, соціальна група або місце проживання. Хоча субкультура може дещо відхилятися від основної національної культури, це не означає її повного заперечення. Однак більшість часто ставиться до субкультур з несхваленням або недовірою (Вітрук, 2019).

Префікс «суб» в українській мові, запозичений з латинської, означає щось розташоване поруч або щось менше і не основне, на кшталт субтропіків чи субпродуктів. Згідно з тлумачним словником Ожегова, культура охоплює соціальні, духовні та виробничі досягнення людей. На противагу цьому, субкультура виділяє певну групу з більшого суспільства на основі своєї системи норм і цінностей (*“What Does Alt TikTok And Straight TikTok Mean? Features”*, 2020).

Субкультури можуть ґрунтуватися на різних факторах, таких як певний стиль музики, особливий спосіб життя або специфічні політичні погляди. Розвинені субкультури часто мають власні видання, клуби та громадські організації. Щоб відрізнити себе від інших, субкультури встановлюють власний дрес-код, мову та норми поведінки. Таким чином, субкультури формують переконання, світогляд, дії та систему цінностей людини, впливаючи на її спосіб життя в цілому. Важливо зазначити, що фанати певного предмету, наприклад, певного музичного стилю, співака чи футбольної команди, зазвичай не вважаються субкультурами. Однак вони можуть розвивати свій власний сленг, публікації, веб-сайти і навіть носити спільний одяг, створюючи відчуття колективної ідентичності (Рижкова, 2021).

В Україні спостерігається десятки різних субкультур, які знаходять своїх прихильників. Сьогодні можна стверджувати що попри плинність моди на деякі субкультури, в країні залишається чимало прибічників достатньо не нових субкультур, які є популярними по всьому світу. До них можна розмаїття течій.

Хіпстери – це субкультура, що приділяє велику увагу індивідуальності та незалежності від мейнстрімової культури. Вони часто проявляють інтерес до альтернативних стилів одягу, музики, мистецтва та культури в цілому. Хіпстери намагаються відділитися від масової культури та створити власну унікальну ідентичність.

Готи – це субкультура, що виникла в музичному середовищі готичного року. Готи відрізняються своїм темним стилем одягу, використанням чорного кольору, макіяжу, високих чорних чобіт і аксесуарів з елементами темряви, які символізують меланхолію та містику. Вони віддають перевагу готичній музиці, літературі та мистецтву, що відображають мрачний та романтичний естетичний вплив.

Емо – це субкультура, що виникла в панк-роковому середовищі і наголошує на емоційному самовираженні. Емо-підлітки виражають свої емоції, часто пов'язані з тривогою, сумом та розчаруванням, через музику, поезію, мистецтво та стиль одягу. Вони часто впізнавані за своїм темним макіяжем, стрункими волоссями, елементами рок-музики та символікою емо-культури.

Панки – це субкультура, яка виникла в панк-роковому русі. Вони виступають проти соціальних норм і виражають свою політичну, соціальну та культурну критику через музику, стиль одягу та протестні акції. Панки відзначаються використанням яскравих кольорів у одязі, волосся з голками, шипами та символікою панк-року.

Рокери – це субкультура, яка має коріння у рок-музиці. Вони відзначаються своїм стилем одягу, який може включати кожухи, футболки з рок-групами, джинси та ковбойські чоботи або кеди. Рокери активно відвідують рок-концерти, фестивалі та підтримують рок-музику як свою головну музичну платформу.

Растамани – це субкультура, яка пов'язана з растафаріанством, релігійним рухом, що виник на Ямаїці. Растамани віддають шану реггі-музиці та приймають філософію растафаріанства, яка покликана пропагувати любов, мир, рівність та близькість до природи. Вони часто володіють характерними зачіскою «дредлоки», носять яскраві кольори та африканські елементи в одязі.

Геймери – субкультура геймерів об'єднує людей, які знаходять сенс життя в комп'ютерних іграх. Ця субкультура розвинулася до рівня організованих чемпіонатів з багатомільйонними призовими фондами, де змагаються професійні геймери, відомі як «кіберспортсмени». У деяких випадках, якщо геймер стає «залежним», він може поступово все глибше занурюватися у віртуальну реальність гри. Як наслідок, такі пріоритети, як сім'я, шкільні справи та навчання, можуть відійти на другий план. Однією з серйозних проблем, пов'язаних з цією субкультурою, є потенційна ігрова залежність, яку може бути складно подолати без професійної допомоги (Рижкова, 2021).

Можна зробити висновок, що ці субкультури більшою мірою орієнтовані на стиль одягу, поведінки, музики а також на загальне сприйняття життя. Окрім того варто виділити декілька сучасних субкультур, які з'явилися в Україні нещодавно. Більшою мірою такі субкультури набули через популяризацію соціальних мереж.

Корейська субкультура халлю обертається навколо глобального захоплення корейською популярною культурою, включно з музикою к-поп, дорамами, модою та б'юті-тенденціями. Послідовники корейської субкультури халлю в TikTok часто створюють контент, пов'язаний з їхніми улюбленими корейськими поп-ідолами, беруть участь у танцювальних челенджах з піснями в стилі корейської поп-музики, а також діляться своїм досвідом та рекомендаціями щодо дорам. Ця субкультура охоплює корейську культуру і слугує платформою для шанувальників, щоб спілкуватися і святкувати свою любов до всього корейського (Рижкова, 2021).

Субкультура «Альт» у TikTok представляє людей, які сповідують альтернативну моду, музику та спосіб життя. Альт-тітокери демонструють унікальну естетику, таку як готика, гранж, панк або інді-стилі. Вони часто створюють контент, пов'язаний з маловідомими або андеграундними музичними жанрами, висловлюють свій особистий вибір стилю через модні покази або відео з натхненням щодо вбрання, а також можуть займатися художнім самовираженням за допомогою візуально захоплюючих і нетрадиційних відео (*“What Does Alt TikTok And Straight TikTok Mean? Features”*, 2020).

Субкультура «Страйт» у TikTok – це користувачі, які дотримуються більш загальноприйнятих тенденцій, інтересів та естетики. Натуралі TikTok часто беруть участь у популярних челенджах, створюють комедійні скетчі або демонструють трендові теми та культуру знаменитостей. Вони беруть участь у широкому спектрі контенту, який приваблює широку аудиторію і відповідає загальновизнаним трендам TikTok (*“What Does Alt TikTok And Straight TikTok Mean? Features”*, 2020).

Загалом розвиток комп'ютерних технологій та соціальних мереж стали поштовхом до розвитку нових субкультур, які з'являються досить активно. Однак попри позитивно налаштовані субкультури, що ґрунтуються на стилі, музиці та світогляді, у соціальних мережах з'явилися і кримінальні субкультури. Наявність таких субкультур має негативний вплив на поведінку молоді в умовах кризових явищ, коли суспільство потребує стабільності та безпеки.

Кримінальна субкультура характеризується девіантною поведінкою групи осіб, чії цінності докорінно суперечать цінностям основної культури. Як правило, особи, пов'язані з кримінальною субкультурою, належать до різних вікових груп, перебувають як у в'язниці, так і за її межами, мають кримінальні навички та схильності.

Для певної спільноти, наприклад, банди чи злочинного угруповання, кримінальна субкультура стає духовною сферою, яка вважається необхідною навіть для тих, чие життя може здаватися примітивним. У соціальних мережах кримінальна субкультура часто проявляється як агресивна за своєю суттю. Вона існує як об'єктивне явище, яке взаємодіє з основною культурою та соціальними процесами, іноді навіть вступаючи з ними в протиріччя. У злочинних угрупованнях вона сприяє взаємній криміналізації, а на її поширення насамперед впливає загальне зростання рівня злочинності в країні. Існує думка, що кримінальна субкультура зародилася у в'язницях, а згодом поширилася за їхні межі, зокрема, знайшовши опору у вразливих середовищах, таких як підлітки та молодь (Гаркуша, 2016).

Розглянемо найбільш поширені сучасні українські субкультури кримінального характеру.

ПВК «Редан» – це агресивна молодіжна субкультура, відома своїми масовими бійками. Цей рух, що походить з Росії, спочатку привернув до себе увагу організацією заворушень у торгових центрах, що призвело до затримання близько 300 неповнолітніх 24-25 лютого, як повідомляли російські ЗМІ. Присутність ПВК «Редан» пізніше була помічена в Україні 27 лютого. Начальник Головного управління Національної поліції в Харківській області Володимир Тимошко виявив повідомлення, поширювані в месенджері Telegram, із закликами брати участь у «мітингах» ПВК «Редан» у Києві. Влада підозрює, що ці повідомлення могли надійти з Росії з метою дестабілізації ситуації в Україні.

Вважається, що субкультура ПВК «Редан» черпає натхнення з популярного японського підліткового аніме «Мисливець х мисливець», зокрема, з банди «Редан». Членів ПВК «Редан» можна впізнати за їхнім чорним одягом, прикрашеним зображеннями павуків, та використанням специфічного сленгу. Вони називають себе «павуками» і нападають на футбольних фанатів, мігрантів і темношкірих. Члени ПВК «Редан» зазвичай збираються великими групами, організовуючи масові бійки переважно проти національних меншин або представників інших субкультур. Важливо зазначити, що субкультура реданської ПВК демонструє насильницьку поведінку і пов'язана з актами агресії та націленістю на конкретні групи (Пікулина, 2023).

Оффніки – субкультура, що складається з людей, які підтримують застосування грубої сили і приєднуються до правих ідеологій, зокрема російського націоналізму. Вони обирають своєю мішенню вихідців з Кавказу та Центральної Азії в російських містах, піддаючи їх нападам та актам приниження. Оффніки часто беруть участь у групових нападах на представників іншої субкультури, відомої як «червоні». Ці напади включають фізичне

насильство, приниження і те, що називають процесом «перевиховання». Офніки документують ці дії за допомогою відеозаписів, які потім публікують у соціальних мережах. Однак важливо проявляти обережність при оцінці інформації з російських джерел, оскільки їхня надійність може бути сумнівною. В результаті цих нападів редани перетворилися з суто фанатів аніме на борців за відновлення справедливості щодо порушення прав представників інших субкультур. У відповідь вони об'єдналися, щоб забезпечити свій самозахист і почати контратаки проти кривдників (Шаповалов, 2023).

На сьогоднішній день влада використовує різні методи боротьби з кримінальними субкультурами. Одним з таких підходів є проведення роз'яснювальної та профілактичної роботи серед учнівської молоді з метою підвищення рівня обізнаності та попередження випадків порушення громадського порядку серед неповнолітніх, а також їх залучення до проросійських неформальних рухів. Фахівці Карлівського Центру правової інформації та консультацій організували захід, присвячений субкультурі ПВК «Редан» в Україні. Основна увага була приділена роз'ясненню ч. 1 ст. 8 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», яка забороняє проведення мирних зборів, мітингів, походів, демонстрацій та інших масових заходів. Експерти розповіли про юридичну відповідальність, яка загрожує підліткам у разі порушення цього законодавства. Важливо підкреслити, що з 14 років вступають в силу як адміністративні заходи для батьків неповнолітніх, так і кримінальна відповідальність.

Крім того, Центр протидії дезінформації вказує, що популяризація субкультури ПВК «Редан» та оффніків є частиною спланованої роботи російських спецслужб з дестабілізації ситуації в Україні. Зазначається, що зібрання членів субкультури вже спостерігалися в різних містах України, зокрема в Полтаві, Харкові, Одесі, Вінниці, Києві, Закарпатті, Івано-Франківську, Львові та Дніпрі. Ці зусилля відображають багатогранний підхід влади, що поєднує правову освіту, інформаційні кампанії та пильність до потенційних зовнішніх впливів, які намагаються використати та дестабілізувати ситуацію всередині країни (*«Про небезпеку субкультур та її загрозу для підлітків говорили зі школярами на Полтавщині. Безоплатна правова допомога»*, 2023).

Висновки і перспективи подальших розвідок. Молодіжні субкультури відіграють значну роль у формуванні поведінки молоді під час війни. Вони можуть мати як позитивний, так і негативний вплив на молодь та населення в цілому, створюючи при цьому певні загрози для держави.

З одного боку, певні молодіжні субкультури можуть стати платформою для радикалізації та екстремістських ідеологій, які становлять загрозу стабільності та національній безпеці. Перед державою стоїть завдання протидіяти цим негативним впливам, щоб не допустити залучення молодих людей до шкідливої діяльності або вербування в екстремістські групи. Такі субкультури потребують ретельного моніторингу та заходів, спрямованих на запобігання їхньому зростанню та потенційній шкоді для суспільства. Більше того, під час війни держава стикається з ризиком втрати морального та духовного благополуччя нації, оскільки молодіжні субкультури можуть пропагувати девіантну поведінку або підривати соціальну згуртованість. Вплив субкультур, які прославляють насильство або займаються злочинною діяльністю, може розмивати цінності та структуру суспільства, впливаючи як на молодь, так і на більш широкі верстви населення. Однак важливо зазначити, що не всі молодіжні субкультури призводять до негативних наслідків. Деякі субкультури можуть створити позитивне середовище навколо кризи, надаючи молодим людям можливості для самовираження, почуття приналежності та мережі підтримки. Ці субкультури сприяють розвитку креативності, активізму та стійкості, дозволяючи молодим людям конструктивно спрямовувати свої емоції та розчарування.

Субкультури, які пропагують позитивні цінності, участь у житті громади та соціальну активність, можуть сприяти формуванню стійкого суспільства під час війни.

Вони дають молодим людям можливість виступати за зміни, підвищувати обізнаність про важливі проблеми і працювати заради кращого майбутнього.

СПИСОК ПОСИЛАНЬ

- Вітрук, Х. Ю. (2019). Молодіжні субкультури в сучасному інформаційному просторі. *Історіосфера: Матеріали Чотирнадцятої наукової конференції викладачів, здобувачів вищої освіти та молодих учених Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського*. Одеса: Університет Ушинського.
- Гаркуша, Ю. О. (2016). Механізм формування кримінальної субкультури молоді в соціальних мережах. *Innovative solutions in modern science*, 1. Взято з <https://core.ac.uk/download/pdf/217454151.pdf>.
- Медіна, Т. (2010). Молодіжна субкультура як фактор соціалізації молоді. *Релігія та соціум*, 1, 148-152.
- Пікулина, К. (2023). *Субкультура ПВК «Редан» в Україні: хто вони такі і що робити батькам*. Взято з <https://www.unian.ua/society/chvk-redan-v-ukraine-chto-eto-opisanie-gde-byli-draki-12162048.html>.
- Про небезпеку субкультур та її загрозу для підлітків говорили зі школярами на Полтавщині*. (2023). Взято з <https://legalaid.gov.ua/novyny/pro-nebezpeku-subkultur-ta-yiyi-zagrozu-dlya-pidlitkiv-govoryly-zi-shkolyaramy-na-poltavshhyni/>.
- Рижкова, І. А. (2021). *Молодіжні субкультури (Інформаційні матеріали для роботи з підлітками)*. Взято з <https://alexus.com.ua/rizhkova-i-a-molodizhni-subkulturi-informacijni-materiali-dlya-roboti-z-pidlitkami/>.
- Шаповалов, А. (2023). *Субкультура «Редан» та «офники»: як Україною ширилися масові заворушення підлітків і як до цього причетні росіяни*. Взято з <https://prm.ua/subkultura-redan-ta-ofnyky-iak-ukrainoiu-shyrylysia-masovi-zavorushennia-pidlitkiv-i-iak-do-tsoho-prychetni-rosiiany/>.
- What Does Alt TikTok And Straight TikTok Mean?* (2020). Retrieved from <https://www.capitalfm.com/features/what-does-alt-tiktok-straight-mean/>.

REFERENCES

- Vitruk, Kh. Yu. (2019). Molodizhni subkultury v suchasnomu informatsiinomu prostori [Youth subcultures in the modern information space]. *Istorijsfera: Materialy Chotyrnadtsiatoi naukovoї konferentsii vykladachiv, zdobuvachiv vyshchoї osvity ta molodykh uchenykh Pivdenoukrainskoho natsionalnogo pedahohichnoho universytetu imeni K. D. Ushynskoho*. Odesa. [In Ukrainian].
- Harkusha, Yu.O. (2016). Mekhanizm formuvannia kryminalnoi subkultury molodi v sotsialnykh merezhakh [Mechanism of forming a criminal subculture of youth in social networks]. *Innovative solutions in modern science*, 1. Vzyato z <https://core.ac.uk/download/pdf/217454151.pdf>. [In Ukrainian].
- Medina, T. (2010). Molodizhna subkultura yak faktor sotsializatsii molodi [Youth subculture as a factor in youth socialization]. *Relihiia ta Sotsium*, 1, 148-152. [In Ukrainian].
- Pikulyna, K. (2023). *Subkultura PVK «Redan» v Ukraini: khto vony taki i shcho robyty batkam [Redan PMC subculture in Ukraine: who they are and what parents should do]*. Vzyato z <https://www.unian.ua/society/chvk-redan-v-ukraine-chto-eto-opisanie-gde-byli-draki-12162048.html>. [In Ukrainian].
- Pro nebezpeku subkultur ta yii zahrozu dlia pidlitkiv hovoryly zi shkoliaramy na Poltavshchyni [Talking about the danger of subcultures and its threat to teenagers with schoolchildren in Poltava region]*. (2023). Vzyato z <https://legalaid.gov.ua/novyny/pro-nebezpeku-subkultur-ta-yiyi-zagrozu-dlya-pidlitkiv-govoryly-zi-shkolyaramy-na-poltavshhyni/>. [In Ukrainian].

- Ryzhkova, I. A. (2021). *Molodizhni subkultury (Informatsiini materialy dlia roboty z pidlitkami) [Youth subcultures (Information materials for working with teenagers)]*. Vzyato z <https://alexus.com.ua/rizhkova-i-a-molodizhni-subkulturi-informacijni-materiali-dlya-roboti-z-pidlitkami/>. [In Ukrainian].
- Shapovalov, A. (2023). *Subkultura «Redan» ta «ofnyky»: yak Ukrainoiu shyrylysia masovi zavorushennia pidlitkiv i yak do tsoho prychetni rosiiany [Redan subculture and "offniks": how mass disturbances among teenagers spread in Ukraine and the involvement of Russians]*. Vzyato z <https://prm.ua/subkultura-redan-ta-ofnyky-iak-ukrainoiu-shyrylysia-masovi-zavorushennia-pidlitkiv-i-iak-do-tsoho-prychetni-rosiiany/>. [In Ukrainian].
- What Does Alt TikTok And Straight TikTok Mean? (2020). Retrieved from <https://www.capitalfm.com/features/what-does-alt-tiktok-straight-mean/>. [In English].

THE ROLE OF YOUTH SUBCULTURES INFLUENCE ON THE BEHAVIOR OF YOUNG PEOPLE IN TIMES OF CRISIS

Vitaliy Pavelkiv

Doctor of Psychological Science,
Professor at the Department of General Psychology
and Psychodiagnostics,
Dean of Psychology and Natural Sciences Faculty
at Rivne State University of Humanities
<https://orcid.org/0000-0003-3321-9060>

DOI <https://doi.org/10.35619/praprv.v1i20.337>

Abstract. *In the current crisis period, the role of youth subcultures in shaping youth behavior is of particular importance. Young people are looking for ways to express themselves, find meaning and true belonging, and subcultures can influence their actions and beliefs. The purpose of the article is to study modern subcultures formed in crisis conditions, as well as their influence on the behavior of young people. Research methods: literature analysis, study of scientific research, surveys and observations. The results of the study show that youth subcultures can have both a positive and a negative impact on youth and the population as a whole, while creating certain threats to the state. Certain youth subcultures can become a platform for radicalization and extremist ideologies that pose a threat to stability and national security. The state is faced with the task of countering these negative influences in order to prevent young people from engaging in harmful activities or being recruited into extremist groups. Such subcultures require careful monitoring and measures aimed at preventing their growth and potential harm to society. In times of war, the state faces the risk of losing the nation's moral and spiritual well-being, as youth subcultures may promote deviant behavior or undermine social cohesion. The influence of subcultures that glorify violence or engage in criminal activity can erode the values and fabric of society, affecting both young people and the wider population. Not all youth subcultures lead to negative consequences. Some subcultures can create a positive environment around the crisis, providing young people with opportunities for self-expression, a sense of belonging and a support network. These subcultures foster creativity, activism, and resilience, allowing young people to channel their emotions and frustrations constructively. Subcultures that promote positive values, community participation, and social activism can contribute to the formation of a resilient society in times of war. They give young people the opportunity to advocate for change, raise awareness of important issues and work for a better future.*

Keywords: *subculture, rednecks, youth, war, music.*

Стаття надійшла до редакції 16.05.3.2023 р.

З М І С Т

Орап Марина, Савелюк Наталія, Кальба Ярослава Образ держави як втілення ментальності українського студентства	5
Булах Ірина, Некіз Тетяна Парадигма етапів морального вибору особистості в юнацькому віці	19
Гуменюк Юлія, Олексюк Оксана, Гаркавенко Ніна Психокорекція посттравматичних стресових розладів : тривожності та її подолання.....	30
Джеджера Ольга, Юрчук Олексій Психологічна корекція емоційних переживань здобувачів вищої освіти в умовах стресу засобами фізичної культури.....	39
Єрмакова Наталія Прояви суїцидальних тенденцій у підлітковому віці.....	48
Ivashkevych Eduard, Kharchenko Yevhen, Nabochuk Alexander Professional creativity of combatants after participating in war events on the territory of Ukraine: the applied research.....	57
Камінська Ольга, Дружиніна Інна Взаємозв'язок толерантності до невизначеності та рівня тривожності студентської молоді	69
Корчакова Наталія, Безлюдна Валентина Материнство у міграції: огляд зарубіжних досліджень	77
Кулаков Руслан Психологічна компетентність сучасного педагога: поняття та структура.....	90
Кучеренко Єгор Ідентифікація невизначеності суб'єкта самопізнання в лімінальному стані.....	99
Левко Олександр Психологічні особливості професійного становлення майбутніх лікарів.....	108
Mykhalchuk Nataliia, Ivashkevych Ernest Psycholinguistic aspects of comprehension of a novel as a definite component of reading.....	116
Назарець Людмила, Руденко Наталія Аналіз психологічних реакцій на травматичний стрес внутрішньо переміщених осіб старшого підліткового віку.....	127
Опанасюк Ірина Використання арт-терапевтичних технологій у розвитку усвідомлення підлітками особистісного емоційного простору	135
Павелків Роман Синдром емоційного вигорання викладачів закладів вищої освіти в умовах військової агресії Росії проти України	144
Павелків Віталій Роль впливу молодіжних субкультур на поведінку молоді в кризовий період.....	154
Романова Оксана, Співак Любов Пріоритетні мотиви навчання молодших школярів в умовах воєнного стану.....	161

Ставицький Олег, Ставицька Олена Психологічний інструментарій: опитувальник синто комплексу гандикап.....	171
Токарева Наталя Адаптивні сценарії само здійснення особистості в умовах несталого сьогодення.....	183
Широких Анастасія, Шевчук Анна Психологічні особливості підвищеної тривожності у підлітків.....	195